

Warszawa, 18 lutego 2013 roku

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michałak

ZSS/500/1/2013/MW

Pan
Władysław Kosiniak-Kamysz
Minister Pracy i Polityki Społecznej

na podstawie zgłaszanych do Biura Rzecznika Praw Dziecka spraw dostrzegam problem związany z odmową przyznawania świadczeń rodzinnych dla dzieci, które otrzymywały świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a potem w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej je utraciły.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 z późn. zm.), zwanej dalej: u.ś.r., alimenty na rzecz dzieci oraz świadczenia pieniężne, wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zaliczane są do dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę oraz do dochodu osoby uczącej się, wobec czego często w związku z otrzymywaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dochód rodziny ubiegającej się o zasiłek rodzinny przekracza kryterium dochodowe wskazane w u.ś.r.

W momencie śmierci osoby zobowiązanej wstrzymuje się wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W przypadku kiedy są to świadczenia otrzymywane na podstawie wyroku sądu, bezpośrednio od zobowiązanego, można je uznać za dochód utracony (w związku z art. 3 pkt 23 lit. i u.ś.r., który mówi że: *ilekroć w ustawie jest mowa o [...] utracie dochodu – oznacza to utratę dochodu spowodowaną [...] utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń*), natomiast utrata świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego nie jest zaliczana do dochodu utraconego.

Należy zauważyć, że przepis u.ś.r. różnicuje sytuację dzieci otrzymujących alimenty od osoby zobowiązanej i tych, które otrzymywały je z funduszu alimentacyjnego, mimo że w obu przypadkach dzieci tracą środki na utrzymanie i powinny być traktowane tak samo.

W trosce o zapewnienie dzieciom odpowiednich warunków materialno-bytowych, na podstawie art. 11 ust. a ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na wyżej przedstawiony problem związany z postępowaniem w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych prowadzonym na podstawie u.ś.r. Zwracam się z uprzejmą prośbą o rozważenie podjęcia inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do regulacji stanowiącej, że utrata świadczeń otrzymywanych z funduszu alimentacyjnego, związana ze śmiercią osoby zobowiązanej zaliczana będzie do dochodu utraconego.

z wyrazami szacunku
Marek Jankowski

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 21 marca 2013 r.

Władysław Kosiniak-Kamysz

DSR-IV-073-73-1-TW/13

Pan

Marek Michalak

Rzecznik Praw Dziecka

Szanowny Panie Ministrze

Odpowiadając na wystąpienie z dnia 18 lutego 2013 r. (znak pisma: ZSS/500/1/2013/MW), w sprawie zasad ustalania dochodu na podstawie którego ustalane jest prawo do zasiłku rodzinnego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992, z późn. zm.), uprzejmie informuję:

Zgodnie z art. 3 pkt 23 lit. i) ustawy o świadczeniach rodzinnych, utrata zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń, jest uznawana za utratę dochodu.

Oznacza to, że w przypadku gdy osoba zobowiązana do alimentacji zapłaciła w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy określoną kwotę alimentów na rzecz dziecka, a następnie osoba ta zmarła, to przy ustalaniu prawa do zasiłku rodzinnego, zapłaconych alimentów nie wlicza się do dochodu rodziny.

Zgodnie z ww. przepisem, jako dochód utracony mogą jednak zostać uznane jedynie kwoty zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, które zostały zapłacone przez osobę zobowiązaną do alimentacji, która następnie zmarła. Przyznane decyzją administracyjną świadczenie z funduszu alimentacyjnego, wypłacone na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zastępstwie alimentów, których zobowiązany nie płacił, nie mieszczą się w pojęciu „zasądzonych świadczeń alimentacyjnych” i w obecnym stanie prawnym stanowią dochód rodziny na podstawie którego ustalane jest prawo do świadczeń rodzinnych.

Jednocześnie należy wskazać, że aktualne brzmienie ww. art. 3 pkt 23 lit. i) ustawy o świadczeniach rodzinnych, jest wprost realizacją postulatów Pana Rzecznika wyrażonego w skierowanym do Ministra Pracy i Polityki Społecznej piśmie z dnia 4 listopada 2010 r. znak: ZSS/500/24/2010/JZ.

Tym niemniej, dostrzegając że powyższy zapis może spotkać się z zarzutem nierównego traktowania podmiotów znajdujących się w podobnej sytuacji, rozważona zostanie możliwość ewentualnej zmiany przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych w tym zakresie.

Q powrociłem

MINISTER
Władysław Kosiniak-Kamysz
Władysław Kosiniak-Kamysz